

és molt, com ara medicaments, atencions a la dependència, etc.

—La suma d'aquests dos conceptes és molt més favorable a la gent gran que no a uns altres col·lectius de la societat. A parer seu, és la línia correcta que s'ha de seguir?

—Des del punt de vista intergeneracional, donem el missatge que és normal que els joves s'ho passin malament, que ja milloraran amb el temps. Però això és un engany, perquè el sistema de pensions actual no es podrà mantenir tant de temps. El dia en què els joves d'avui es jubilaran no tindran les pensions que avui percep la gent gran, perquè la població s'haurà envellit molt i no hi haurà tants joves treballant per sostenir aquest nivell.

—Que un estat tingui uns nivells de despesa social més alts amb relació al PIB és un indicador de més benestar per als ciutadans?

—En absolut. Un país pot tenir una despesa social molt elevada en termes de PIB, però uns índexs de desocupació altíssims. Si l'economia va malament, puja la proporció entre la despesa social i la renda, pel simple fet que el PIB baixa.

Però, evidentment, el nivell de benestar d'aquesta població serà inferior perquè es trobarà en situacions de precarietat.

—Seria viable un model de benestar just per a tots els europeus?

—Avui dia és inviable. Amb una Europa de 25 estats, les disparitats de renda i de benestar són tan abismals que homogeneïtzar-los és impossible. Convergència vol dir que els qui estan bé no hi perdin, i els qui estan malament hi guanyin. Perquè no podem dir a un alemany, per exemple, que redueixi el seu nivell de vida perquè els búlgars s'acomodin més.

—Mai no havia estat possible, un model de benestar europeu?

—Potser amb l'Europa dels 15 s'hauria pogut fer un intent d'aconseguir-ho, però avui dia qualsevol política destinada a crear una Europa social aniria abocada al fracàs, per la incapacitat de sostenir-la financera-

Gemma Aguilera

Qui són els més rics i els autènticament pobres?

La línia divisòria a la nostra societat ja no és clara com fa uns quants decennis. La distribució de la inversió pública en benestar ha motivat una asimetria en la distribució de la riquesa. Les dones i els infants en són els més amenaçats.

El debat actual sobre una reforma de l'estat del benestar se centra, gairebé exclusivament, en la modificació de les pensions, per la por que, si es compleixen les previsions, cap al 2050 un país europeu mitjà haurà tingut un augment del 50% de la població vella, mentre que la població jove s'haurà reduït molt. L'amenaça és, doncs, que la insolvència econòmica posi en risc el sistema de pensions d'Europa. Però diversos experts fa temps que propugnen que la reforma de l'estat del benestar ha de ser estructural i no conjuntural i que, en el cas de Catalunya, dones, nens i immigrants són els col·lectius que reclamen unes polítiques públiques més consistents. Gosta Esping-Andersen, professor de la Universitat Pompeu Fabra, assegura que "la nostra prioritat principal ha de ser un augment de la inversió destinada a la infància", perquè "no és cap secret que l'èxit escolar i les oportunitats laborals que se'n deriven es troben fortament determinades pels primers anys de vida". Pel que fa a les dones, l'economista reclama que es minimitzin les penalitzacions per maternitat que afecten els nens: "Cal reconciliar la maternitat amb la vida laboral, però ens equivocarem si pensem que les polítiques estàndards favorables a la maternitat seran suficients". Segons Esping-Andersen, els obstacles més grans s'amaguen en el mercat laboral, sobretot per la inestabilitat.

Pel que fa al col·lectiu de gent gran, aquest professor assegura que el problema de l'envelliment pot causar dues menes de conflictes. El primer, el

que aixeca més polèmica, té relació amb el repartiment generacional de la càrrega econòmica: "Si continuem impertorbables amb el sistema d'anar pagant, tot el cost addicional anirà a càrrec del treballador, i si ens dirigim cap a un sistema de fons, aleshores se n'haurà de fer càrrec la gent gran", explica Esping-Andersen. Ell veu clar que "cap de les dues opcions no és socialment desitjable ni políticament viable. A la majoria de països de la UE, les pensions, i sovint l'assistència a la gent gran, es financen per mitjà de les nòmines.

Aquesta reflexió forma part d'un treball elaborat per diversos economistes de la Universitat Pompeu Fabra, que repassa exhaustivament les múltiples facetes de l'estat del benestar a Catalunya. El document es presenta en dos volums sencers de la *Nota d'economia* que publica periòdicament el Departament d'Economia i Finances del govern català. La conclusió que es desprèn de tots els apartats de l'estudi és directa: cal revisar el sistema públic de redistribució, perquè, actualment, bona part de la caixa pública es destina directament a pensions contributives universalistes i a cobrir problemes imminents; en canvi, es redueix massa la inversió en aspectes que suposadament podrien esperar, com ara les polítiques d'educació o d'habitatge.

Tomb radical al sistema. Els autors de l'estudi es decanten a una reorientació seriosa amb una visió de futur per a evitar "biaixos perillosos", i també per a equilibrar l'actual "asime-

tria en la distribució de la riquesa, que tendeix més a la polarització i obliga a replantejar qui són els rics i els pobres d'avui dia", tal com apunta el catedràtic José García Montalvo, autor d'un text en què reflexiona sobre l'impacte del fenomen de la immigració en el mercat de treball dels més joves.

En aquest sentit, Montalvo considera que els aldarulls que hi hagué als barris perifèrics de París a càrrec de grups de joves immigrants exclosos del mercat de treball podrien arribar a Catalunya. Aquí, "entre els joves immigrants hi ha unes taxes elevades de desocupació, molt superiors a les de la resta de joves, encara que tots plegats es troben afectats per diverses mancances, com ara les ineficàcies del sistema educatiu i la impossibilitat de tenir habitatge".

Què passa amb la pobresa?

La lluita contra la pobresa que es fa des de les institucions sempre s'ha centrat en una dualitat. Luís Ayala, membre de l'Institut d'Estudis Fiscals, destaca en aquest sentit que, si la majoria de les prestacions que tracten de cobrir la insuficiència d'ingressos de col·lectius específics són responsabilitat de l'Administració central, el disseny i l'execució de les accions contra la pobresa són competències exclusives dels governs territorials. Aquesta situació, per a Ayala, ha originat "diferències notables entre el nivell de protecció

L'educació dels infants i la vida laboral de les dones haurien de ser eixos centrals de l'estat del benestar, segons els autors de l'informe elaborat per la UPF per a la revista *Notes d'Economia*.

que reben les llars amb necessitats similars, segons el territori on es trobin, i tenen relació directa amb la capacitat econòmica de cada àrea geogràfica".

L'habitatge dóna seguretat.

Una altra anàlisi interessant la fan Joan Costa i Oscar Mascarilla, de la Universitat de Barcelona. Es fixen en l'habitatge de propietat com a coixí de seguretat per a les persones i com una de les principals fonts d'acumulació de riquesa dels catalans "per a fer front al risc de necessitar suport financer arran

d'una dependència en edat avançada". Aquest fet, a parer seu, "és molt important en un context en què la cobertura pública de les prestacions de persones dependents resta subjecta a copagaments, si bé els preus relatius de la riquesa han augmentat". Una reflexió que algunes caixes d'estalvis comencen a aprofitar amb les anomenades hipoteques inverses, en què el client rep un sou mensual com si l'entitat li comprés el pis en quotes.

Gemma Aguilera

Breus

Gas Natural continuarà buscant la manera de créixer

Després del desencís de l'opa sobre Endesa, Gas Natural ha posat la mirada en una companyia elèctrica que li permeti de culminar el pla somniat: integrar gas i electricitat. La companyia catalana enllesteix un pla estratègic que presentarà abans no acabi l'any. Tot i que el pla no recollirà cap compra concreta, la gasista analitza totes les opcions a Espanya i Europa: "En primer lloc, les nostres oportunitats i negocis i, en segon lloc, la possibilitat que es presentin operacions", assegura Rafael Villaseca, conseller delegat de Gas Natural, que matisa que no hi ha "cap pre-

ferència" ni "obsessió" en la compra. Iberdrola, que després d'absorbir la britànica Scottish Power ja és la primera elèctrica de l'estat espanyol i val més de 40.000 milions, no sembla viable. Quedaria Unión Fenosa, controlada per la constructora ACS.

Abertis opta a la gestió dels aeroports de França i Portugal

El grup català d'infraestructures i comunicacions Abertis ha mostrat interès per acudir a les licitacions sobre la gestió d'aeroports internacionals a Europa, els països de l'Est i els EUA, entre altres. De fet, Abertis optarà a la licitació d'aeroports de França (Niça, Marsella, Tolosa, Lió i Bordeus) i Portugal (Lisboa, Porto i Faro), en què competirà amb els principals operadors i fons d'inversió. El grup també resta amatent als anuncis de privatització d'aeroports com el de Bucarest, Chicago Midway, Calcuta i Madràs (Índia).